

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 220.822 van 2 oktober 2012
in de zaak A. 198.944/VII-37.975.**

In zake :

1. Kurt LEVRAU
2. Noël LAMBERT
3. Rita DELCHAMBRE
4. Agnes DEJONCKHEERE
5. Ivan SABBE
6. de NV MARLAU CONSULTING
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Els Empereur
kantoor houdend te 2600 Antwerpen
Uitbreidingstraat 2
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse
regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Filip Vincke
kantoor houdend te 8580 Avelgem
Kasteelstraat 13
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partij :

Guy MAES
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Antoon Lust
kantoor houdend te 8310 ASSEBROEK-BRUGGE
Baron Ruzettelaan 27
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 7 januari 2011, strekt tot de
nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur

en Cultuur van 8 november 2010 waarbij het beroep, ingesteld tegen de beslissing van de deputatie van de provincie West-Vlaanderen van 11 februari 2010, houdende het verlenen, behoudens wat de grondwaterwinning met 139 m³/jaar in het Quartair dek betreft, van de vergunning aan Guy Maes voor het uitbaten van een rundveefokkerij, gelegen aan de Eerste Aardstraat te Harelbeke (Bavikhove), ongegrond wordt verklaard en de beroepen beslissing wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 212.956 van 5 mei 2011 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen.

De verzoekende partijen hebben een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verzoekende partijen hebben een toelichtende memorie ingediend.

De tussenkomende partij heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 1 juni 2011. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Auditeur Dieter Decock heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij en de tussenkomende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 20 september 2012.

Staatsraad Eric Brewaeys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Filip De Preter, die loco advocaat Els Empereur verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Filip Vincke, die verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Jelle Snauwaert, die loco advocaat Antoon Lust verschijnt voor de tussenkommende partij, zijn gehoord.

Auditeur Dieter Decock heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De tussenkommende partij dient op 11 augustus 2009 een milieuvergunningsaanvraag in voor de exploitatie van een rundveefokkerij met 230 runderen, gelegen aan de Eerste Aardstraat te Harelbeke (Bavikhove).

3.2. Op 11 februari 2010 verleent de deputatie van de provincie West-Vlaanderen de gevraagde vergunning, behoudens wat de grondwaterwinning met 139 m³/jaar in het Quartair dek betreft.

3.3. De huidige verzoekende partijen dienen daartegen een administratief beroep in.

3.4. Zowel de afdeling Operationeel Waterbeheer, de afdeling Stedenbouwkundig Beleid en Onroerend Erfgoedbeleid, de afdeling Milieuvergunningen als de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie verlenen een gunstig advies.

3.5. Op 8 november 2010 verklaart de verwerende partij het ingediende beroep ongegrond, bevestigt zij de beroepen beslissing en verleent zij

de gevraagde vergunning, behoudens wat de voormelde grondwaterwinning betreft.

Dit is het bestreden besluit. Het bevat, onder meer, de volgende motieven :

"Overwegende dat de aanvraagde inrichting is gelegen in agrarisch gebied binnen de perimeter van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Landelijk gebied rond Bavikhove en Hulst', goedgekeurd bij besluit van 19 maart 2009 van de deputatie van de provincie West-Vlaanderen;

Overwegende dat de aangevraagde inrichting is gelegen op een afstand van:

- circa 625 meter van een woongebied ander dan woongebied met landelijk karakter;
- circa 500 meter van een woongebied met landelijk karakter;
- circa 550 meter van een woonuitbreidings(ge)bied;
- meer dan 1.000 meter van een verblijfsrecreatiegebied;
- meer dan 1.000 meter van een natuurreservaat, bosreservaat of natuurgebied met wetenschappelijke waarde;

Overwegende dat de bebouwing binnen een straal van 100 meter, gemeten vanaf de perceelsgrenzen, een 4-tal woningen bedraagt (gesitueerd ten zuidoosten op circa 130 en 160 meter van de dichtste stal); dat deze woningen zijn gelegen in de gunstige windrichting; dat aan de overkant serres liggen op circa 35 meter afstand van de nieuw op te richten stallen;

Overwegende dat de verzoekers in het beroepsschrift de strijdigheid met het toepasselijk ruimtelijk uitvoeringsplan aanhalen, dat is gesteund op ondoordachte inplanting van de gebouwen, de schaalbreuk, de visuele hinder en de onverenigbaarheid met de goede plaatselijke ordening; tegen dit plan maken de beroepers ook nog 'voorbehoud' omdat het op onwettige wijze zou zijn goedgekeurd;

Overwegende dat al deze stedenbouwkundige elementen momenteel voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen ten gronde worden betwist, waar dezelfde bewoners ook tegen de stedenbouwkundige vergunning beroep hebben ingesteld;

Overwegende dat volgens het bij KB van 4 november 1977 goedgekeurde gewestplan de inrichting gelegen is in het 'agrarisch gebied'; dat het GRUP van 19 maart 2009 'Landelijk gebied rond Bavikhove en Hulste' bepaalt dat de bestemming en erbij horende stedenbouwkundige voorschriften die zijn vastgelegd in het gewestplan onverminderd van kracht blijven, dat met de goedkeuring van dit GRUP evenwel een aantal bijkomende voorschriften van kracht worden;

Overwegende dat in het agrarisch gebied nieuwe agrarische bedrijven kunnen opgericht worden, dat het GRUP voor deze zone niet expliciet oplegt dat het een bouwvrij agrarisch gebied wordt en dat er geen nieuwe landbouwzetels meer toegelaten worden, dit in tegenstelling tot het hoger gelegen gebied waar dit wel uitdrukkelijk vermeld wordt; dat aan de overkant van de weg zich binnen dezelfde bestemming een groot serrebedrijf situeert, dat

de gebouwen voldoende dicht bij elkaar opgetrokken worden, dat ze geschikt werden van klein naar groot en van laag naar hoog, dat het materiaal en kleurgebruik van de stallen zorgt voor een verdere integratie in het landschap, dat bij de aanvraag een door de provinciale dienst goed uitgewerkt landschapsintegratieplan gevoegd werd; dat uit het voorgaande kan besloten worden dat de inrichting geen onaanvaardbare visuele hinder zal veroorzaken voor de omgeving;

(...)

Overwegende dat voor wat betreft de inplantingsregels, de aangevraagde inrichting (een rundveefokkerij) is gelegen in een agrarisch gebied op voldoende afstand van hindergevoelige gebieden; het dichtstbijgelegen hindergevoelig gebied (een woonuitbreidingsgebied) is gelegen op circa 500 meter; dat de aangevraagde inrichting niet valt onder de verbods- en afstandsregels van artikel 5.9.6.1, §2, 3°, van titel II van het VLAREM;

Overwegende dat voor wat betreft geurhinder, luchtverontreiniging en stofhinder, het bedrijf, meer bepaald de stallen/mestopslagplaatsen, is gelegen op circa 130 en 160 meter van de dichtstbijgelegen woningen van derden; dat deze woningen ten zuidoosten van de stallen/mestopslagplaatsen en in de gunstige windrichting liggen; dat de geurhinder eerder is beperkt maar niet valt uit te sluiten; dat er een hogere tolerantie wordt verwacht van de bewoners in agrarische gebieden ten aanzien van geur afkomstig van agrarische activiteiten; dat het bedrijf op ruime afstand ligt van hindergevoelige gebieden; dat er kan aangenomen worden dat er geen abnormale stof- en geurhinder zal optreden naar de omgeving toe; dat de exploitant er op wijst dat de uitbating conform de best beschikbare technieken zal gebeuren; dat de stalbezetting op basis van de beschikbare gegevens en gebruikelijke richtwaarden als normaal kan worden beschouwd; dat de plaatsen waar de dieren gehuisvest zijn steeds voldoende ingestrooid zijn; dat het maximum aantal dieren in elke stal volgens landbouwtechnische normen is begrensd door het type en de grootte van de stal; dat de rundveestallen op; dat de rundveestallen op natuurlijke wijze worden verlucht en dit geeft minder hinder omdat deze stallen zeer veel volume bevatten; dat alle dieren worden gehuisvest op stro, waarbij er minder geurstoffen ontwikkeld worden; dat wat de emissies naar de lucht betreft moet er bij een rundveehouderij alleen rekening gehouden worden met de uitstoot van ammoniak; dat deze uitstoot inherent is aan het fokken van de dieren; dat ammoniak ontstaat door het feit dat de vaste mest in contact komt met urine en op dat moment zorgt het enzym urease ervoor dat ureum wordt omgezet naar ammoniak; dat er daarom in de stal voor gezorgd wordt dat er zo weinig mogelijk contact is tussen vaste mest en urine; dat daarom de urine onmiddellijk wordt geabsorbeerd door het stro; dat de ammoniak die toch ontsnapt de stal zal verlaten via de open nok en zo in de hogere luchtlagen terecht komt; dat op die manier de hinder voor de omgeving tot een uiterst minimum beperkt wordt; dat de meeste oppervlakken die bereiden worden verhard zijn; dat droogvoeder, dat aanleiding kan geven tot stofhinder, wordt opgeslagen in silo's of in verpakte vorm; dat de voedersilo's zijn voorzien van een degelijke ontluchting die ervoor zorgt dat het stof naar beneden geblazen wordt; dat het gebruik van droogvoeder een geringe hoeveelheid stof veroorzaakt; dat tijdens het vullen van de silo's er altijd een stofzak is aan de ontluchtingsbuis, waardoor de stofproductie beperkt

wordt; dat de runderen hoofdzakelijk worden gevoederd met ruw voeder, waarbij geen stofhinder kan veroorzaakt worden; dat aanvullend op het basisrantsoen in kleine mate krachtvoeder wordt gegeven; dat de meeste krachtvoerders voor de runderen worden aangekocht onder korrelvorm, waarbij veel minder stof ontstaat; (...)"

3.6. De deputatie van de provincie West-Vlaanderen heeft op 25 februari 2010 aan de tussenkomen partij een stedenbouwkundige vergunning verleend "voor het bouwen van een vleesveecomplex". De eerste verzoeker vordert bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen de schorsing en de vernietiging van deze beslissing. De zaak is nog hangende voor dit rechtscollege.

IV. Rechtspleging

4. Op 6 juni 2011 heeft de griffie van de Raad van State aan de verwerende partij een afschrift van het verzoek tot voortzetting bezorgd. De op 22 augustus 2011 aangetekend verzonden memorie van antwoord werd bijgevolg laattijdig ingediend. Met toepassing van artikel 21, vijfde lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, wordt deze memorie dan ook ambtshalve uit de debatten te worden geweerd.

V. Ontvankelijkheid

5. De tussenkomen partij betwist het belang van de verzoekende partijen. Zij stelt dat de verzoekende partijen zich niet louter kunnen beroepen op het feit "dat zij in de omgeving wonen of een eigendom hebben teneinde te laten blijken van hun belang". De ingeroepen nadelen zouden dezelfde zijn als degene die in het kader van hun vordering tot schorsing werden ingeroepen, in verband waarmee de Raad van State in zijn arrest nr. 212.956 van 5 mei 2011 betreffende de vordering tot schorsing reeds heeft geoordeeld dat het nadeel onvoldoende concreet omschreven is.

Zij werpt ook op dat de verzoekende partijen geen rechtstreeks belang hebben, aangezien het beweerde visueel nadeel niet voortvloeit uit de thans bestreden milieuvergunning, maar wel uit het toepasselijke gewest- en ruimtelijk uitvoeringsplan (hierna : RUP) en uit de stedenbouwkundige vergunning. Bovendien hebben de eerste tot de vierde verzoekende partij vanuit hun woning geen zicht op de geplande inrichting. Voorts acht zij de door de verzoekende partijen ingeroepen nadelen onbestaande, minstens zouden deze volgens de tussenkomende partij "inherent (zijn) aan het agrarisch gebied waar de verzoekende partijen verkozen hebben te gaan wonen". Daarnaast bestempelt de tussenkomende partij de ingeroepen nadelen als onzeker en louter hypothetisch. Zij verwijst in dit verband naar het voormelde arrest betreffende de vordering tot schorsing.

Subsidiair werpt de tussenkomende partij ten slotte nog op dat de eerste, de vijfde en de zesde verzoekende partij het wettig vereiste belang ontberen. Zo stelt zij dat de eerste verzoeker niet woont in de onmiddellijke omgeving van de bestreden inrichting, maar wel in Gent. De vijfde verzoeker zou zonevreemd wonen, in een woning gelegen op een afstand van minstens 360 meter van de inrichting van de tussenkomende partij, zonder er rechtstreeks zicht op te hebben, terwijl die verzoeker zijn belang nochtans put uit "de visuele vervuiling en schaalbreuk" en de "ondoordachte stedenbouwkundige inplanting". De zesde verzoekende partij ten slotte kan als rechtspersoon, volgens de tussenkomende partij, slechts in haar belang worden geschaad wanneer haar patrimonium of goede naam wordt aangetast of wanneer zij wordt gedwarsboomd in het nastreven en realiseren van haar maatschappelijk doel, hetgeen te dezen niet het geval is.

In de laatste memorie voegt de tussenkomende partij nog toe dat de afstanden tot de betrokken inrichting - voor de eerste verzoeker 130 meter, voor de tweede tot de vijfde verzoekende partij nog meer, en voor de zesde verzoekende partij 360 tot 390 meter - in redelijkheid niet kunnen worden beschouwd als "nabije omgevingen". Tot slot verwijst zij naar het arrest van de Raad van State nummer 215.047 van 12 september 2011, waarin onder meer wordt overwogen dat

het vermoeden van belang dat bestaat in hoofde van de verzoekende partij die op deugdelijke wijze aantoont dat zij eigenaar is van een pand of een perceel dat paalt aan of gelegen is naast of tegenover datgene waarvoor een stedenbouwkundige vergunning is verleend, niet onweerlegbaar is en door concrete elementen kan worden weerlegd.

Beoordeling

6. Om zijn belang aan te tonen bij de nietigverklaring van de vergunning voor de exploitatie van een hinderlijke inrichting, moet een verzoeker minstens aannemelijk maken dat hij hinder of nadeel kan ondervinden door de exploitatie. Anderzijds moet wie meent dat een verzoeker niet het vereiste persoonlijk belang heeft bij een beroep tegen een verleende milieuvergunning, aantonen dat deze hinder niet bestaat of te gering is.

De afstand tussen de inrichting en de woningen, eigendom van of bewoond door de verzoekende partijen, bedraagt volgens de tussenkommende partij maximaal 390 meter. Dit is een vrij beperkte afstand tot het vergunde bedrijf, dat een hinderlijke inrichting van klasse I is en dus geacht wordt ernstige hinder te veroorzaken. Als eigenaar of omwonende van de bestreden hinderlijke inrichting, hebben de verzoekende partijen wel degelijk een persoonlijk en zeker belang bij hun annulatieberoep.

De tussenkommende partij maakt het tegendeel niet aannemelijk.

De exceptie wordt verworpen.

VI. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

Standpunten van de partijen

7. De verzoekende partijen voeren de schending aan van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna : motiveringswet), artikel 17 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (hierna : milieuvergunningsdecreet), artikel 52, 3°, b), van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (hierna : Vlarem II), en van het zorgvuldigheids-, het redelijkheids- en het motiveringsbeginsel.

Kort samengevat houdt het middel in dat het bestreden besluit geen antwoord bevat op het door de verzoekende partijen aangevoerde bezwaar omtrent het behoud van het open landschap en de erfgoedwaarde van de hoeve Ter Triest en de Muizelmolen, terwijl zij er in hun beroepsschrift omstandig op hebben gewezen dat er in het verleden hieromtrent reeds ongunstige standpunten werden ingenomen door zowel de cel Onroerend Erfgoed als het college van burgemeester en schepenen van de stad Harelbeke. De verwerende partij had de voormelde elementen ook moeten betrekken bij haar beoordeling van de verenigbaarheid van de bestreden inrichting met de goede ruimtelijke ordening, temeer nu, luidens artikel 4.3.1, § 2, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna : VCRO), in dit verband aandacht moet worden besteed aan de "functionele inpasbaarheid" en de "cultuurhistorische aspecten". De verzoekende partijen verwijzen ter staving van hun betoog naar een aantal arresten van de Raad van State.

8. De tussenkomenende partij werpt op dat de verzoekende partijen geen belang hebben bij hun middel in zoverre dit de Muizelmolen betreft, nu zij hieromtrent geen eigendoms- of persoonlijke rechten kunnen doen gelden.

Bovendien is deze molen gelegen op één kilometer afstand, en dus niet meer in de omgeving van de bestreden inrichting. Anderzijds hebben de eerste tot en met de vierde verzoekende partij geen uitstaans met de hoeve Ter Triest.

Voorts werpt de tussenkomen partij op dat in ieder geval niet de schending van de formele motiveringsplicht kan worden aangevoerd, nu de verzoekende partijen "met een boekdeel-dik verzoekschrift" opkomen tegen de in het bestreden besluit weerhouden motieven.

9. In de laatste memorie benadrukken de verzoekende partijen nog, met bijkomende verwijzing naar rechtspraak van de Raad van State, dat de aandachtspunten voor de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening ook gelden voor de milieuvergunning.

Beoordeling

10. In tegenstelling tot een rechtcollege is het actief bestuur er in het kader van de motiveringsplicht niet toe gehouden een antwoord te geven op de diverse feitelijke en juridische argumenten die een belanghebbende aanbrengt, zodat niet systematisch moet worden geantwoord op de verscheidene argumenten aangevoerd in de beroepsakte. Het volstaat dat uit de motivering impliciet of expliciet blijkt dat deze argumenten in de besluitvorming betrokken werden en dat hieruit minstens impliciet kan worden afgeleid waarom de argumenten in het algemeen niet worden aanvaard.

In het bestreden besluit wordt een afdoende antwoord gegeven op de kritiek als zou de aangevraagde milieuvergunning niet te rijmen vallen met de goede plaatselijke ordening, zonder dat het daarbij voor de verwerende partij noodzakelijk was om specifiek in te gaan op elk argument afzonderlijk uit het beroepschrift van de verzoekende partijen.

De verwerende partij hoefde ook niet in te gaan op adviezen of beslissingen uit vorige dossiers, nu deze op zich geen uitstaans hebben met de procedure die heeft geleid tot het thans bestreden besluit. Evenmin kan het de verwerende partij worden verweten in het bestreden besluit niet te motiveren waarom geen advies aan de cel Onroerend Erfgoed werd gevraagd, nu er in het kader van deze vergunningsprocedure geen verplichting tot raadpleging van deze instantie bestaat. De door de verzoekende partijen aangehaalde arresten van de Raad van State, die getuigen van een strengere motiveringsplicht in geval van negatieve adviezen, doen thans dan ook niet terzake.

Uit de bestreden beslissing blijkt dat de verwerende partij de aanvraag wel degelijk aan de goede ruimtelijke ordening heeft getoetst.

Het eerste middel is niet gegrond.

Tweede middel

Standpunten van de partijen

11. In het tweede middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van de artikelen B.8 en B.10 van de verordenende voorschriften van het gemeentelijk RUP "Landelijk gebied rond Bavikhove en Hulste", de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet, artikel 17 van het milieuvergunningsdecreet, artikel 52, 3°, b), van Vlarem II, het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel, artikel 4.3. VCRO, artikel 11 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen (hierna : inrichtingsbesluit), en van het gewestplan Kortrijk.

Zij stellen dat de verwerende partij geen aandacht besteedt aan hun stedenbouwkundige bezwaren en zich in het bestreden besluit beperkt tot een verwijzing naar het feit dat deze problematiek hangende is voor de Raad voor

Vergunningsbetwistingen.

Zo voeren de verzoekende partijen aan dat de aanvraag niet expliciet wordt getoetst aan de stedenbouwkundige voorschriften van het van toepassing zijnde RUP, terwijl zij in hun beroepsschrift nochtans hebben gewezen op de onverenigbaarheid van de inrichting met de verordenende voorschriften B.8 en B.10 van dit RUP. Zij wijzen op de strijdigheid van de bestreden inrichting met deze stedenbouwkundige voorschriften. De verzoekende partijen menen dat, aangezien de inrichting geen uitbreiding van een bestaande landbouwzetel betreft, deze, overeenkomstig het voornoemde voorschrift B.8 van het RUP, een maximale oppervlakte van 25 m² en hoogte van 3 meter mag hebben. Een nieuwe constructie met grotere afmetingen zou enkel mogelijk zijn als uitbreiding van een bestaande landbouwzetel, hetgeen te dezen niet het geval is. Vermits voorts het project gelegen is aan de rand van een bouwvrije zone, zou het volgens de verzoekende partijen, overeenkomstig voorschrift B.10 van het RUP, ook aan extra kwaliteitseisen moeten voldoen, wat te dezen niet het geval zou zijn. De verzoekende partijen achten ook het bij de aanvraag gevoegde beplantingsplan in strijd met voormeld artikel B.10.

Zij stellen verder dat "de toekomstige bedrijfswoning nooit zal kunnen worden ingeplant tussen de bedrijfsgebouwen", zodat de thans bestreden vergunning "de toekomstige ontwikkeling in het gedrang" brengt, hetgeen dan weer een schending van artikel 11 van het inrichtingsbesluit en van de goede ruimtelijke ordening impliceert.

De verzoekende partijen voeren ten slotte nog aan dat in het bestreden besluit de problematiek van de geurhinder op kennelijk onredelijke wijze wordt beoordeeld, dat meer bepaald geen rekening werd gehouden met de woning van de vijfde en de zesde verzoekende partij, dat enkel voor wat betreft de woningen van de eerste vier verzoekende partijen wordt gesteld dat deze zich in de gunstige windrichting bevinden, dat dit impliceert dat de woning van de vijfde en de zesde verzoekende partij zich in de ongunstige windrichting bevindt, dat

daarmee niet de geurhinder wordt geëvalueerd van alle beroepsindieners en dat het "manifest onwettig" is om in het bestreden besluit te stellen dat bewoners in een agrarisch gebied maar een grotere tolerantie aan de dag moeten leggen.

12. Onder verwijzing naar haar betoog bij het eerste middel, meent de tussenkommende partij opnieuw dat niet de schending van de formele motiveringswet kan worden ingeroepen.

13. In hun toelichtende memorie zetten de verzoekende partijen nog uiteen dat ook milieuvergunningsaanvragen gedetailleerd moeten worden getoetst aan de stedenbouwkundige voorschriften van een RUP. Een dergelijke toetsing moet volgens hen expliciet blijken uit het bestreden besluit. Waar voorts de tussenkommende partij "het blijkbaar niet eens (is)" met het voorschrift B.8 van het RUP, had zij volgens de verzoekende partijen maar een exceptie van onwettigheid moeten opwerpen. Inzake het voorschrift B.10 benadrukken de verzoekende partijen nog dat er niet in een groenstructuur is voorzien aan de zijde waar het project grenst aan de bouwvrije zone.

14. In de laatste memorie voegen zij nog toe dat onaanvaardbare geurhinder niet zomaar kan gebillijkt worden doordat een hogere tolerantiedrempel wordt verwacht door inwoners van agrarisch gebied.

Beoordeling

15.1. In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen aanvoeren heeft de verwerende partij, in het bestreden besluit de nodige motieven opgenomen die haar deden besluiten dat het aangevraagde rundveebedrijf verenigbaar is met zowel de toepasselijke stedenbouwkundige voorschriften als de goede plaatselijke ruimtelijke ordening.

In deze motivering werd wel degelijk rekening heeft gehouden met het RUP "Landelijk gebied rond Bavikhove en Hulste". De formele motiveringsplicht reikt niet zo ver dat zij in het bestreden besluit expliciet, artikel per artikel, zou moeten overwegen of en waarom de inrichting aan de stedenbouwkundige voorschriften van het RUP voldoet.

15.2. De voorschriften B.8 en B.10 van het RUP luiden als volgt :

"B.8 Bijkomend voorschrift voor agrarische bedrijvigheid: compactheid

Compactheid dient nagestreefd te worden bij de agrarische bedrijfsvoering.

- Nieuwe constructies als uitbreiding van bestaande landbouwzetels dienen opgericht te worden in de nabijheid van bestaande constructies van agrarische aard.

- Vrij in het landschap kunnen enkel constructies tot 25 m² en tot 3 m hoog gebouwd worden.

(...)

B.10 Bijkomend voorschrift voor constructies aan de randen van de bouwvrije zone

Constructies aan de randen van de bouwvrije zone dienen aan extra kwaliteitseisen te voldoen:

- Ofwel getuigt de bebouwing van een dominante vormtaal, waardoor een confronterend beeld op schaal van de open ruimte aan de zijde van het bouwvrij gebied ontstaat.

- Ofwel wordt een middelmatige vormgeving van de bebouwing gecompenseerd met een betekenisvolle groenstructuur met minimumbreedte van 5 meter. Een haag of een rij populieren volstaan niet. Het groen dient niet het volledige gebouw te camoufleren.

Een rommelige zijde naar de open ruimte moet worden vermeden".

Deze voorschriften zijn, luidens de uitdrukkelijke tekst ervan, louter van toepassing op "constructies". Ze zijn dus enkel relevant in het kader van stedenbouwkundige vergunningsaanvragen, en dienen niet te worden betrokken bij de beoordeling van milieuvergunningsaanvragen.

Al evenmin hoefde de verwerende partij in het bestreden besluit in te gaan op adviezen verstrekt in het kader van de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag, nu deze op zich geen uitstaans hebben met het voorliggende milieuvergunningsdossier en er in het kader van de thans aan de orde zijnde vergunningsprocedure geen verplichting tot consultatie van het departement

Landbouw en Visserij bestaat.

15.3. Er is te dezen geen schending van artikel 11 van het inrichtingsbesluit noch van de goede ruimtelijke ordening. De verzoekende partijen opperen dat een eventuele toekomstige woning onmogelijk een integrerend deel van een leefbaar landbouwbedrijf zou kunnen uitmaken, terwijl de aanvraag niet voorziet in een dergelijke woning.

15.4. In het bestreden besluit wordt uitdrukkelijk verwezen naar de woningen van deze partijen en wordt daarbij gesteld dat deze zich "in de gunstige windrichting" bevinden. Dit is slechts een voor deze partijen specifiek element, dat moet worden samengelezen met de andere, meer algemeen geformuleerde motieven, die samen hebben geleid tot het besluit dat de geurhinder binnen de perken van het aanvaardbare blijft, niet alleen voor de huidige verzoekende partijen, maar ook voor de omgeving van de inrichting in haar geheel. Naast het reeds genoemde argument dat de dichtstbijzijnde woningen in de gunstige windrichting liggen, baseert de verwerende partij zich voor haar oordeel meer bepaald op de wijze van uitbating, op de stalbezetting, op de manier van verluchting en op het voldoende gebruik van stro, om hieruit te besluiten dat de geurhinder eerder beperkt is.

Bij de beoordeling van de materiële motiveringsplicht is de Raad van State niet bevoegd om zijn beoordeling van de aanvraag in de plaats te stellen van die van de administratieve overheid. De Raad van State is in de uitoefening van zijn wettelijk toezicht enkel bevoegd om na te gaan of deze overheid bij de beoordeling van de aanvraag is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij die correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan niet in onredelijkheid tot haar besluit is kunnen komen. Te dezen beperken de verzoekende partijen er zich toe te wijzen op de voor de vijfde en de zesde verzoekende partij "ongunstige" windrichting, zonder concreet in te gaan op de overige, hierboven aangehaalde, argumenten van de verwerende partij. Zij tonen dan ook niet aan dat de beoordeling van de geurhinder in het bestreden besluit onjuist of kennelijk

onredelijk zou zijn. In agrarische gebieden geldt een hogere tolerantiedrempel voor hinder die door agrarische activiteiten wordt teweeggebracht. Agrarische gebieden zijn immers precies bestemd voor dergelijke activiteiten.

Het tweede middel is niet gegrond.

Derde middel

Standpunten van de partijen

16. De verzoekende partijen voeren de schending aan van artikel 9 van het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer (hierna : decreet van 24 januari 1984), de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet, artikel 17 van het milieuvergunningsdecreet en artikel 52, 3°, b), van Vlarem II.

Kort samengevat zetten de verzoekende partijen uiteen dat, luidens voormeld artikel 9 van het decreet van 24 januari 1984, "een overheid bij het verlenen van een vergunning voor grondwaterwinning zorgvuldig moet nagaan welke de weerslag is van het verlenen van die vergunning op economisch, landbouwkundig en ecologisch vlak, alsook op het vlak van stabiliteitsaspecten", dat "dergelijk onderzoek moet blijken uit de bestreden beslissing, en er voor al deze aspecten een motivering moet zijn opgenomen", dat dit te dezen niet het geval is en dat er, meer in het bijzonder, in het bestreden besluit "geen evaluatie is gemaakt van de economische en stabiliteitsaspecten van de grondwaterwinning". Zij verwijzen ter ondersteuning van hun betoog naar het arrest van de Raad van State nr. 72.032 van 25 februari 1998.

17. De tussenkomende partij werpt vooreerst opnieuw de onontvankelijkheid op wegens gebrek aan belang bij het middel. Naar haar mening berokkent het bestreden besluit, in de mate dat hiermee een vergunning voor grondwaterwinning wordt verleend, aan de verzoekende partijen niet het minste nadeel.

Beoordeling

18.1. Het gegrond bevinden van het middel waarbij een formeel motiveringsgebrek wordt aangevoerd kan leiden tot de vernietiging van het bestreden besluit en dus tot het voordeel dat de verzoekende partijen beogen.

Het middel is ontvankelijk.

18.2. Artikel 9 van het decreet van 24 januari 1984 luidt als volgt :

"De Vlaamse Executieve kan :

1° aan een vergunning of melding onderwerpen en de voorwaarden opleggen voor het aanleggen, wijzigen, verbouwen en exploiteren van bestaande of nieuwe grondwaterwinningen, in het bijzonder de voorwaarden betreffende de bescherming en het behoud van de grondwaterlagen en van de openbare en private bovengrondse eigendommen. Hierbij worden in ieder geval de economische, landbouwkundige, ecologische en stabiliteitsaspecten in aanmerking genomen;
(...)"

Deze decreetsbepaling is een delegatiebepaling, uitgevoerd bij artikel 240 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 januari 1999 tot wijziging van Vlarem II, door de invoeging in Vlarem II van een hoofdstuk 5.53 "Winning van grondwater".

Uit de geschonden geachte decretale bepaling kan niet worden afgeleid dat op het bestuur de plicht zou rusten om bij het verlenen van een milieuvergunning de formele motivering te betrekken op de economische, landbouwkundige, ecologische en stabiliteitsaspecten. Deze bepaling draagt immers louter aan de uitvoerende Vlaamse regering op om de aangehaalde aspecten in aanmerking te nemen bij het eventueel aan een vergunning of melding onderwerpen en het opleggen van voorwaarden dienaangaande bij grondwaterwinningen. Of dit ook is gebeurd, behelst veeleer de vraag naar de wettigheid van het hoofdstuk 5.53 van Vlarem II, hetgeen niet het voorwerp uitmaakt van dit annulatieberoep.

Voor het overige bevat het bestreden besluit op het vlak van de grondwaterwinning de nodige motieven, die door de verzoekende partijen trouwens niet concreet worden bekritiseerd.

Het derde middel is niet gegrond.

Vierde middel

Standpunten van de partijen

19. De verzoekende partijen voeren de schending aan van de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet, artikel 17 van het milieuvergunningsdecreet, artikel 52, 3°, b), van Vlarem II en de artikelen 4.3.1 en 5.6.7 VCRO. Daarnaast voeren zij "het ontbreken van de vereiste feitelijk(e) en juridische grondslag (aan) wegens het buiten toepassing verklaren op grond van artikel 159 van de Grondwet van het goedkeuringsbesluit van de deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen van 19 maart 2009 respectievelijk het besluit tot definitieve vaststelling van de gemeenteraad van Harelbeke van 10 november 2008 met betrekking tot het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Landelijk Gebied rond Bavikhove en Hulste', met name wegens de schending van de artikelen 3.2, 3.3, 3.4, 3.5 en 13.1 van de richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's (hierna : richtlijn 2001/42) en van de beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder het materiële motiveringsbeginsel".

In essentie nodigen zij de Raad van State uit om het RUP, waarop de bestreden vergunning is gebaseerd, op basis van artikel 159 van de Grondwet, buiten toepassing te laten. Er diende volgens de verzoekende partijen immers een plan-MER te worden opgesteld vooraleer het RUP kon worden goedgekeurd of vastgesteld. Doordat dit niet is gebeurd, zou er te dezen sprake zijn van een schending van artikel 3.2 van de richtlijn 2001/42. Als bovendien de

overheid zou hebben gemeend dat het opstellen van een plan-MER niet nodig was, dan had zij de gebeurlijke toepassing van artikel 3.3 van de richtlijn 2001/42 moeten motiveren, hetgeen evenmin is gebeurd. Indien de Raad van State van oordeel zou zijn "dat het betrokken GRUP (toch) niet plan-MER-plichtig zou zijn op grond van de (voormelde) overgangsregeling", vragen de verzoekende partijen om dienaangaande een prejudiciële vraag te stellen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie. In "meest ondergeschikt(e)" orde wordt de Raad van State bovendien verzocht om aan datzelfde Hof van Justitie eveneens de prejudiciële vraag te stellen of de artikelen 3.3, 3.4 en 3.5 van de richtlijn 2001/42/EG rechtstreekse werking hebben vanaf 21 juli 2004.

20. De tussenkomenende partij werpt op dat de verzoekende partijen geen belang hebben bij hun vierde middel. Het buiten toepassing laten van het RUP is immers niet voordelig voor de verzoekende partijen, nu zulks met zich brengt dat dan alleen maar met het gewestplan rekening moet worden gehouden.

21. In hun toelichtende memorie zetten de verzoekende partijen nog uiteen dat het middel wel degelijk ontvankelijk is, "nu het duidelijk is dat bij uitstek de omwonenden er belang bij hebben dat een plan-MER wordt opgemaakt voor een hinderlijke inrichting in hun nabije omgeving, zo dit volgens de vigerende regelgeving noodzakelijk is". Daarnaast menen zij dat de richtlijn 2001/42/EG een ruime werking moet worden toegedicht en dat een RUP niet zou worden opgesteld indien dit niets zou wijzigen aan de plantoestand.

Beoordeling

22. In het bestreden besluit wordt uitdrukkelijk overwogen dat de inrichting gelegen is in het "agrarisch gebied" en dat het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (hierna : GRUP) "Landelijk gebied rond Bavikhove en Hulste" bepaalt dat deze bestemming en de erbij horende stedenbouwkundige voorschriften onverminderd van kracht blijven maar dat met dit GRUP een aantal bijkomende voorschriften van kracht worden.

De verzoekende partijen tonen niet concreet aan in welke zin het hun tot voordeel zou kunnen strekken dat het desbetreffende RUP overeenkomstig artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing zou worden gelaten. Zij hebben dan ook geen belang bij het middel. Vermits het vierde middel onontvankelijk is, moeten de voorgestelde prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie niet worden gesteld.

Vijfde middel

Standpunten van de partijen

23. In het vijfde middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van artikel 16 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (hierna : natuurbehouddecreet).

Het middel komt er in essentie op neer dat de verwerende partij ten onrechte geen onderzoek heeft gevoerd naar de effecten van de inrichting op de biologisch waardevolle vijver op de gronden van de vijfde en de zesde verzoekende partij, terwijl de natuurtoets uit de voornoemde decretale bepaling er nochtans toe noopt te onderzoeken of de vergunningsplichtige activiteit geen vermijdbare schade aan de natuur kan veroorzaken.

24. De natuurtoets uit het geschonden geachte artikel 16 van het natuurbehouddecreet is volgens de tussenkomende partij "beperkt tot de site waar de vergunningsplichtige activiteit wordt op uitgevoerd" en strekt zich dus niet uit tot de vijver die op een ander perceel is gelegen. "De enkele omstandigheid dat (...) een deel van het hemelwater (...) zal afvloeien naar de drinkwaterpoel" is daarbij niet relevant. Van enig effect op de gronden van de vijfde en de zesde verzoekende partij is, zo meent de tussenkomende partij, geen sprake.

25. De verzoekende partijen voegen in hun toelichtende memorie nog toe dat het eigen is aan de natuurtoets dat de natuurimpact wordt onderzocht, niet alleen op het desbetreffende perceel zelf, maar ook op de omgeving. Aangezien de vijver in de biologische waarderingskaart geboekstaafd staat als een biologisch waardevolle, voedselrijke, recente en eutrofe plas die bewoond wordt door bijzondere fauna en flora, en er deels wordt voorzien in een afvoer naar deze vijver, is er volgens de verzoekende partijen duidelijk nood aan een afdoende natuurtoets.

Beoordeling

26. Artikel 16, § 1, van het natuurbehouddecreet bepaalt dat, in geval van een vergunningsplichtige activiteit, de bevoegde overheid er zorg voor draagt dat er geen vermijdbare schade aan de natuur kan ontstaan door de vergunning of toestemming te weigeren of door redelijkerwijze voorwaarden op te leggen om de schade te voorkomen, te beperken of, indien dit niet mogelijk is, te herstellen.

In het bestreden besluit wordt in dit verband verwezen naar het advies van de afdeling Operationeel Waterbeheer, die uitdrukkelijk heeft gesteld dat "er geen effect zal optreden op de open vijver of vruchtbare biotopen".

Zulks volstaat in het licht van de geschonden genoemde decreetsbepaling.

Het vijfde middel kan niet worden aangenomen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 2.100 euro, elk voor een zesde.

De tussenkomende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 125 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van twee oktober tweeduizend en twaalf, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Luc Hellin,	kamervoorzitter,
Eric Brewaeys,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Bart Tettelin,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Luc Hellin